

XII

Ennyi az élet, emberek:
halandók kisdéd, szép kalandja,
meg nem védhetik fegyverek.
Harang óvja csak: nyáj kolompja
s tereli, úzi, pásztorolja,
történelem a népeket,
kis játékaitok az Útra
ezerfelől a Minden Egy.

Fúri Mária

VAN EGY PONT

Az elme bonyolult labirintusában
Együtt létezik az élő és a holt
Túlvilági térbe kerül át a földi
Mégis fogható lesz minden, ami volt

A másvilágot az agyunk hozza létre
Nem Szent Péter őrzi, nálunk van a kulcs
Botorság vitázni létezik-e, nincs-e
Fájdalom nyitja a mennyei kaput

Veszteségeink, a másik test hiánya
Szakrális, de valós terekbe emel
Araszol az idő az x koordinátán
Van egy pont, ahonnan másképp létezel

A többnapos test nem őrzi már a lelket
Urnában őrzött hamvak közt nem lapul
Beléd költözik, te vagy immár a foglár
Benned lesz, veled lesz, nem odaát a túl

A mindennapok újra életre kelnek
Egyszerre nevet az élő és a holt
Közösen húzzák fel azt az épületet
Ahol bizonyosság, sarokkő lapul

Amiről írok, nem lehet befejezni
A mondat végéről hiányzik a pont
Vitorlázunk a ritkuló levegőben
Magunk teremtette, széles szárnyakon

HATAN

Hatan voltak, utoljára
Mind a hatan feketében

Hat fekete, álló oszlop
Távolodnak az időben

Hat fekete tollú madár
Madarak, de nincsen szárnyuk

Hat fekete tollú madár
Csak az árnyuk, csak az árnyuk

Szekfű András

MÓRICZ ZSIGMOND, G. M. HÖLLERING ÉS A „HORTOBÁGY”-FILM

A legtöbbször megfilmesített magyar írók sorában Móricz előkelő helyet foglal el. Hamar Péter összefoglaló könyvében¹ 15 hosszabb-rövidebb filmet és 24 televíziós filmet sorol fel, azóta ez a szám Vitézy László GALAMB PAPNÉ-jával tovább is nőtt. Az első teljes hosszúságú Móricz-hangosfilmet azonban egy osztrák rendező, Georg Michael Höllering készítette, Magyarországon. Külön érdekesség, hogy nem egy már megjelent művet filmesített meg, hanem ő, a rendező kérte fel Móriczot, hogy megtekintett filmfelvételeihez írjon filmnovellát. Ez a novella lett a KOMOR LÓ (1934), és a belőle készült film a HORTOBÁGY (1936).² A filmből 2013-ban digitálisan felújított DVD-változatot jelentetett meg a MaNDA Filmintézet, így a HORTOBÁGY újra megközelítőleg régi szépségében látható.

Móricz Hölleringről csak egy alkalommal ír megjelenésre szánt (és megjelent) irodalmi formában: ez a FOROG A FILM A HORTOBÁGYON című riportja.³ Ebben Móricz megfigyelői szerepet vesz fel, Höllering pedig „a rendező”, „a mester”, akinek munkáját figyeli, és akinek érveit, szempontjait kritika nélkül elfogadja.

Passuth László barátja és alkalmi munkatársa⁴ is lett Hölleringnek, Móricz azonban nem kerül ilyen emberi közelségbe az osztrák rendezővel. Ennek egyik oka a német nyelv. Móricz értett, beszélt németül – valamennyit. Ha akart. De ritkán akart, mivel nyelvtudása a konyhanyelvre szorítkozott, és alkalmatlan volt arra, hogy árnyaltan fejezze ki magát. Hölleringgel többnyire lánya, Móricz Virág vagy a film munkatársa, Bujanovics Gyula tolmácsolásával tárgyalt. A közvetlenebb kapcsolat akadályá lehetett